

papama. Grgura XI, avignonskog sužnja, osokolila je, Urbana VI. slušala. Ona je provodila poslušno ljubav unutar Crkve, prema Kristu, a to joj je davalo samo poticaj za usavršavanje prema najvećem idealu — Kristu!

Danas suvremeni naziv »obnova« Crkve imao je u Katarininu životu veliko značenje, sadržano u njezinim riječima »oprati lice Crkve«. U njezino vrijeme bilo je mnogo zastrañjenja, temeljenih na krivim idealima... Ona pomaže Crkvi na taj način da počinje od sebe. U tom je njezina reforma, njezina obnova. Nikada se nije nazivala reformatorom, iako je to doista u svoje vrijeme bila, unutar Crkve. Čitava reforma bila je temeljena na njoj, na »reformi« njezina života i djelovanja po uputama Evanđelja. Čitav njezin stav pokazuje silnu snagu konstruktivnog djelovanja — to je obnova koju je provodila u Crkvi svoga vremena sv. Katarina.

Katarina je za naše vrijeme snažan primjer pravog djelovanja u Crkvi, za njezinu obnovu. Preba početi od sebe u duhu Evanđelja i vjere uređivati lice Crkve. Crkva, koja je mnogočim danas slična onome što je bilo i u Katarininu vrijeme, treba takvu obnovu kakvu je Katarina provodila. Ona je u tom smislu anticipirala pravu ulogu žene u Crkvi, što se danas posve opravdano naglašuje. To će doprinijeti obnovi, a ne destruktivni potezi, izvrsno primjećuje dr. Kuničić. I danas je potrebna evanđeoska metoda Katarinina za obnovu Crkve. Samo se takvom metodom može završiti život riječima: »Umiram za Crkvu« (Katarina).

U tom svjetlu — a to je svjetlo Katarinina života — održao je Pavao VI. svoj govor prigodom proglašenja sv. Katarine Sijenske naučiteljicom Crkve.

Maleno je veliko u Božjim očima i Bog to izabire da nesebičnošću i sve-tošću, poslušnošću i ljubavlju malenih preporada uvijek iznova Crkvu, koja svojim ljudskim elementom ostavlja i tragove alijenacije od onog pravog, evanđeoskog! Katarina je bila istinski političar Kraljevstva nebeskog na zemlji, Crkve.

J. Kribl

ZIVAN BEZIC: *Pastoralna služba*, Katolička pastoralka, sv. III, Split 1971, 186 stranica teksta, izdaje Centralna visoka bogoslovska škola — Split.

Ovo je treći svezak katoličke pastoralka što ju je napisao pločan pisac prof. Živan Bezić. Bez sumnje, i sama pojava jednog tiskanog priručnika ispunja nas nadom i zadovoljstvom — jer takve su knjige od velike koristi i za našu teološku misao i za naše studente.

Pisac je dotaknuo mnoge idejne probleme, ali samo koliko mu je bilo potrebno da iz idejne problematike izvuče gradivo za pastoralku. Prema tome, neka nitko ne očekuje da će tim problemima pisac u ovoj knjizi pružiti s idejne strane adekvatno i sveobuhvatno rješenje. Uzmimo samo jedan i to prvi primjer: službu. Očito je da tu treba postaviti razliku između pojmova: službovanje — pomaganje — služenje u strogom smislu (kako govorimo o sluškinjama) i razliku službovanja — služenja na profanom ili sakralnom području. Jer tko može uistinu ostvariti ideal da ne postoji radi sebe već »jedino za druge«, o čemu pisac govori na str. 6? Taj izraz, kako i sam pisac iznosi, ne smije se tumačiti u apsolutnom i ekskluzivnom smislu, jer bi bilo protuprirodno da netko JEDINO postoji za druge. Ontički, intimno i teleološki svatko je najprije u sebi, svatko je prije svega za sebe, prema redu ljubavi, pa ni kao svećenik ne smije biti JEDINO za druge. I Pavao je osjetio tu dijalektiku, ali je ipak pokazao glavnu preokupaciju oko toga da sam ne bude zabačen (1 Kor 9,27). Ne zaboravimo, evanđelje nosi na sebi prije svega preokupaciju osobnog spasenja (Mt 16,26; 5,29 itd.).

To što rekoh o idejnom smjeru knjige treba reći i o pojedinim poglavljima. U sistematskoj knjizi neka nitko ne traži da se pojedini problemi, pa ni s čisto predmetnog gledišta, obrade do u tančine. Tko god piše sistematske knjige najbolje zna kako je teško uzeti srčiku pa oko nje okupiti periferijske probleme i svima dati rješenje iz glavne zasade. Svaka je sistematska knjiga, svaki je priručnik više kao neki skup TOČA-

KA oko kojih se vrti i na koje se svodi čitava problematika knjige. Za pojedina pitanja opstoji pojedinačna literatura.

Zbog toga je i pisac ove knjige s punim pravom uputio čitatelje na pojedine knjige u kojima se pitanje obrađuje šire i dublje. Makar kod nas i nema mnogo pisaca na koje je autor knjige mogao uputiti, ipak je on to učinio s velikom pažnjom i time dokazao da moramo voditi računa o knjigama koje se kod nas pojavljuju, a ne živjeti samo od uvozne robe, možda i ondje gdje nije potreba.

Ne zalazeći u pojedina pitanja, mora se reći da je knjiga napisana s poznatim pozitivnim karakteristikama piševim. Tu je uravnoteženo mišljenje, solidno obrazloženje, jasno iznošenje građe, tako da studentima i profesorima knjiga može biti doista od velike koristi. Potrebno je da imamo jasne pojmove, jer živimo u eri »izgubljene riječi« i nekog skepticizma. I s te strane piscu ide posebna pohvala.

J. K.

PRIZORI IZ ŽIVOTA ISUSOVA — strip, izdaje Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda. Crteži Vladimira Fresla, tekst Jurja Vandekara.

Možda će se netko začuditi što je-dna teološka revija donosi recenziju ove slikovnice. Tim bi se čuđenjem zadržao. Ima više razloga zbog kojih ovakva izdanja treba pohvaliti i preporučiti.

U prvom redu treba istaknuti da je Krist govorio u slikama, simboli-ma, primjerima. Želio je da ga svi shvate. Zbog toga se nije služio apstraktnim izrazima, zamršenim umovanjem. Jednostavan je kao što je jednostavna mudrost, svetost i svaka prava veličina.

Uostalom, Krist je želio koristiti ljudima, a ne sebe nametati drugima ovijanjem svojih misli u misterioznost. Tako čine ljudi, oni koji su i sami zamršeni ili koji žele da se sakriju u mutno ne bi li time izazvali

divljenje kod neupućene svjetine. Tko istinski želi drugima pomoći, prva mu je dužnost da govori jasno.

Ako su u pitanju djeca, načelo primjerenosti naređuje da se njima naka prikazuje u slikama, jer ih slikovitost zanima, privlači njihovu pažnju. Zbog toga je ovo izdanje vrlo akomodirano dječjoj psihologiji. Katehete bi se morali služiti ovakvim prikazivanjem vjerskih istina, u ovom slučaju Kristova života, da se one dublje utisnu i duže zadrže u dječjem pamćenju. Apstraktnost djecu otuđuje od slušanja Božje riječi.

D. N.

Dr. JORDAN KUNIČIĆ: Kršćanska pedagogija, izdala Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1970, »Priručnici« sv. 2, str. 5—205.

»Stoljetni opstanak i božanska misija Katoličke crkve daju joj pravo i nameću joj dužnost« da u pitanju pedagogije dadne svoje mišljenje i svoju nauku, piše dr. Kuničić i zbog toga u ovom svom priručniku lijepo uklapa opća načela odgoja u teologalnu atmosferu, atmosferu spasenja.

Dr. Kuničić je knjigu podijelio na slijedeća poglavlja, dijelove: I. Uvodna rasprava, II. O odgoju općenito, III. Odgojne vrednote, IV. Pedagoške antinomije, V. Odgojni čin, VI. Odgojni faktori, VII. Samoodgoj i Dodaci s poglavljima: 1. Kroz povijest profane pedagogije, 2. Kratak prikaz kršćanske pedagogije, 3. Psihologija u službi pedagogije; zatim sve to primjenjuje na predškolsko doba, školsko doba, doba mladosti, muževno doba i starost.

Pedagogija (praktično vođenje), pedagogika (nauka o tome) hoće nas uvesti u najdelikatnije područje — u vodstvenu zbilju, u kojoj će doći do izražaja ono pozitivno u čovjeku. Zbog toga i Crkva želi da na tom području dođe do izražaja ono kršćansko u čovjeku. To nije ni lako ni jednostavno, osobito ako se u tom odgoju hoće istaći ono nadnaravno: čovjek je dijete Božje!

U tom se opažaju eminentne teškoće čovjekove, mane povezane kod čovjeka s istočnim grijehom, ali i he-